

Kinder- en Jeugdboeken

Zondagsschoolboekjes

Recensie

Auteur: L. Penning

Titel: De vaandrig van den stedendwinger

Druk: 1

222 blz.

G. K. C. O. 22 t. d. t. f 1.50. Pieter Janssen, de held van het verhaal, een Vlissinger van geboorte, was tengevolge van de opvoeding door zijn Roomsche moeder, sergeant geworden in Spaanschen dienst. Bij het begin der belegering van 's Hertogenbosch (1629) verliet hij de Spaansche gelederen en meldde zich met ruim honderd Vlissingers aan als vrijwilliger bij de krijgsmacht van Prins Frederik Hendrik, terwijl zijn broeder Geurt binnen de muren van de stad aan Spaansche zijde bleef. Gedurende het beleg, dat ons in het verhaal wordt beschreven, werd hij het slachtoffer van een listigen, laaghartigen verrader, die het zoover wist te brengen, dat hij werd aangeklaagd van geheime verstandhouding met den vijand en van sluipmoordplannen tegen den Stadhouder, zoodat hij gevangen genomen werd. Ten slotte werd echter de verrader ontmaskerd, terwijl Janssen bij zijn eerherstel tot vaandrig benoemd werd. Bij de overgave der stad mocht hij het genoeg smaken de Prinsenvlag van den St. Janstoren te doen wapperen; ook koos tot zijn groote vreugde na het beleg zijn broeder Geurt de zijde van den Stedendwinger. "Vivat Oranje!" tegen "Vivat Isabella!", maar "Vivat Oranje!" triumfeert. Aangenaam, levendig beschreven in een stijl, zooals we dien van Penning gewoon zijn. Er zijn aardige plaatjes bij. Dit uitnemende boek voor de rijpere jeugd heeft in de eerste plaats een leerzame strekking. Het teekent ons den Stedendwinger als Oranjevorst en als mensch en brengt ons tevens in gezelschap vae den Frieschen Stadhouder Ernst Casimir, die mede deelnam aan het vermaarde beleg. Ook maken we kennis met beroemde mannen uit dien tijd, als den letterkundige Constantijn Huygens en den waterbouwkundige Leegwater, die den Stadhouder bij de belegering uitnemende diensten bewezen. Onwillekeurig kan zodoende zoowel liefde tot het Vorstenhuis als tot het Vaderland worden gekweekt. Tevens krijgt men een goed denkbeeld, hoe het bij een beleg toeging. Voorts heeft het verhaal ook een vormende, opvoedende waarde door zijn karaktertekeningen. Onwillekeurig wordt er afkeer gewekt voor den listigen verrader Chemin en voor den zwakkeling August, terwijl de eerlijke, hoogstaande figuren als van de gebroeders Janssen, den ingenieur Niels, Cornelis Bakker en anderen als vanzelf aantrekken. Dan is het ook goed te doen uitkomen, dat niet alle Roomschegezinden schelmen waren, zooals we dat herhaaldelijk in de werkjes van Gerdes uit den Spaanschen tijd aantreffen. Broeder Joannes is een uitnemend geteekend voorbeeld van eenzachtmoedigen geest, die door al de Roomsche dwalingen heen zich bewust was van de eenheid aller geloovigen in Christus. Het gansche verhaal is een Christelijk verhaal; zonder overlading is het geheel doortrokken van de gezonde leer der Schrift, zooals die na de Refomatie weer aan het licht kwam. Slechts één bedenking hadden we, toen we lazen van de executie van den korporaal August, die na een leven van drinken en dobbelen zo héél gauw kon betuigen met den dood verzoend te zijn en te hopen op de genade van Jezus Christus. We weten wel, dat er genade is voor den grootste der zondaren, doch anderzijds worde ook niet vergeten, dat de weg nauw is, die ten leven leidt. Als regel geldt, dat alleen na een nauwgezet leven een ruim sterven volgt. Zonder strijd geen overwinning. Wij bevelen dit kloeke boek van onzen kloeken Penning van harte aan!

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1925
